

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 2618

Gloriatio enim nostra hæc est, testimonium conscientiæ nostræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36296

existimo idem significare. Primum hoc perspicuum est cum ait: Per multos. Vult enim multorum hominum uoce Deo gratias agi, & liberationes diuinas à multis celebrari. Sed cur ait, à multis personis? Hic plures causas significat celebrandi beneficij. Vt si plures personæ in historia aliqua loquerentur. Alij celebrent liberationem Pauli propter hanc causam, quia utile est Ecclesiæ diu superstitem esse talem Doctorem. Alij celebrent, quia gloriosum exemplum est, & confirmat multos, ut firmiter statuunt, hunc Doctorem à Deo missum esse, ac firmiter amplectantur doctrinam. Alij celebrent, quia mouentur hoc exemplo, ut ipsi quoq; ausint petere, & expectare liberationes, sicut in Psalmo ob hanc causam exemplum proponitur, ut aliq; quoq; confugiant ad Deum: Iste pauper clamauit, & Dominus exaudiuit eum.

Gloriatio enim nostra hæc est, testimonium conscientie nostræ.

HIC instituit eam partem narrationis, in qua se excusat, quod non rediit Corinthum, cum quidem spem reditus eis fecisset. Ac postea aliquoties in hac Epistola

V S **inquit**

II. EPISTOLA AD

Inquit: ministerij sui confirmationes esse
 multa miracula, quæ ostendebant ipsum
 non esse impostorem, sed ministrum Deo
 placentem & rectè fungentem suo minist
 terio, non insidiantem alienis facultati
 bus, non potentiam quærentem, non fa
 ctiones constituentem ad mouendas sed
 tiones.

Nunc orditur tantum à puritate sua
 conscientia: Etsi nondum redij, tamen
 nolo uos de me secus suspicari, quales
 non redierim, quia non possim tueri do
 ctrinam meam contra Pseudoapostolos
 aut pudeat me cursus mei apud uos, et
 alibi aliquid captarim. Sed affirmo me
 optima conscientia & apud uos, & alibi
 fungi ministerio, me non esse impostorem,
 sed uere circumferre incorruptam uocem
 Euangelij, nec me seruire ulli priuatae cu
 piditati. Complectitur enim asseuerationem
 & de doctrina, & de priuatis mori
 bus. Ideo inquit: Hæc est gloriatio nos
 tra, testimonium conscientia nostra, quod
 in simplicitate & sinceritate Dei, non in sa
 pientia carnali, sed in Gratia Dei uersatus
 sum in mundo. Id est affirmo optima con
 scientia, me nec corrumpere doctrinam,
 nec astutè inflectere ad cuiusq; affectum

nec me priuatæ ulli cupiditati seruire. Sumamus exempla ex recentibus historijs.

Gratum faciunt Regibus, qui querunt fucos, quomodo doctrinam Ecclesiæ inflectant ad statum, qui ipsis placet, qui arte pingunt Missam, aut alios ritus.

Gratum faciunt multi, qui augent potentiam eorum, prætextu religionis, & armant populum contra eos, quos excutere conantur. Hæc artificia nec ignota nec inutilata sunt.

Ita tunc erant, qui doctrinam ad suarum factionum sensus & uoluntates astute attemperabant. Hæc se fecisse negat, & sapientiam carnalem nominat omnia talia consilia humana, uel corrupendæ doctrinæ, uel quoquo modo inflectendæ, ut aut rationi humanæ magis concinna uideatur, aut magis accommodata sit constituendæ factiosorum potentia.

Puritatem uerò doctrinæ nominat sinceritatem, sicut ad Titum ait: *ὅτι τῆς διδασκαλίας ἀδιαφορίας.*

Simplicitatem nominat, suæ uoluntatis rectitudinem, non seruientis ulli priuatæ cupiditati, aut ullorum factiosorum affectibus.

II. EPISTOLA AD

fectibus. Exempla plurima ex omnium
temporum historijs sumi possent, Multi &
olim & nunc palam corruperunt doctrinam
de iusticia fidei, quia non uidetur con-
cinna rationi,

Vtuncq; enim norunt humanæ men-
tes Legem, & iudicant iusticiam esse ob-
dientiam secundum Legem, & possunt
aliquo modo præstare disciplinam. Ha-
singunt se mereri remissionem peccatorum
& uitam æternam, & ignorant Messiam
nec cernunt interiora peccata in cordibus
tenebras & dubitationes de Deo, & æt-
er in corde. In hac caligine humanæ men-
tis homines proni sunt ad fiduciam super
iusticiam, & quærunt merita in seipsis, & va-
ria exercitia instituunt, tanquam cultum
Dei. Ideo subinde in Ecclesia lux doctrinæ
de iusticia fidei ualdè obscurata est, sicut
in scriptis Thomæ & similium profusum
silentium est de iusticia fidei, & confunditur
discrimen Legis & Euangelij.

Tales imaginationes natas in ratione
humana, Paulus nominat sapientiam carnalem,
sic & alij articuli fidei corrupti sunt
quod quæritur concinnitas cum ratione
aut seruitur affectibus hominum, ut nunc
Ebion negabat Messiam esse filium Dei, &
multi

multi contendebant, non esse omittendas
Ceremonias Mosaicas, ne pulcherrima po-
litiā Israelitica dissolueretur.

Ex his exemplis mediocriter intelligi
potest, quid Paulus hic uelit, cum affirmat,
se sincerē docuisse, nec corrupisse doctri-
nam opinionibus aut affectibus humanis.

Quæstio de gloriatione conscientia
alias sæpè tractata est. Sed tamen breuiter
hic quoq; monendi sunt iuniores de his
sententijs, quæ discrepare uidentur. 1. Co-
rinth: 1. Non gloriatur omnis caro coram
eo. Aliter uerò dici uidetur 2. Corinth: 1.
Gloriatio nostra est testimonium consci-
entia nostræ. Altera prohibet gloriatio-
nem in ulla re nostra: Altera admittit glo-
riationem, si nullum sit uulnus conscien-
tia.

Sed nequaquam discrepant hæ sen-
tentia, suo ordine collocata. Nemo glo-
riatur, scilicet de iustificatione coram Deo;
id est, nemo cogitet se iustum esse ullis uir-
tutibus suis coram Deo, Sicut & alibi in-
quit Paulus prorsus eadem sententiā: Ni-
hil mihi conscius sum, sed in hoc non iusti-
ficatus sum. Postq; autem fide per miseri-
cordiam recepti sumus, placet iam Deo
quodq;

II. EPISTOLA AD

quoque iusticia bonæ conscientia, & necesse
est eam tueri, & calumnijs opponenda est,
quia nequaquam confirmanda sunt calumnia-
torum mendacia. Ait enim uox diuina
Non dices falsum testimonium

Hinc & disputatio in libro Iob intelli-
gi potest. Fatetur se non esse iustum coram
Deo, & inquit capite nono: Verè scio
quod non iustificetur homo coram Deo.
Item, Deus est, cuius iræ nemo resistere
potest. Sed affirmat se nullum habere
uulnus conscientia, sicut eum accusabat
sui amici. Non docui falsa, mea guberna-
tio non fuit Tyrannica, non sum pollutus
adulterijs. Ideo inquit capite 27. Ius-
tificationem meam, quam cæpi tenere,
non deseram. Neque enim reprehendit
cor meum in omni uita mea.

*Quotquot enim promissiones
Dei, in ipso sunt Etiam
& Amen.*

Nondum recitauit causam, cur non
dierit Corinthum, sed tantum ait,
esse leuitati tribuendum, quod iterum
lit. Addit autem signum, quo ostendit